

Warszawa, 28 czerwca 2017 r.

Szanowny Pan
Andrzej DUDA
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezydencie,

W dniu 8 czerwca br. Sejm uchwalił nowelizację ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, którą w ubiegłym tygodniu Senat przyjął bez poprawek. Ustawa została uchwalona przez Sejm w wersji kompromisowej w stosunku do pierwotnego sprawozdania Podkomisji, nadal jednak odmiennie niż w projekcie rządowym, uzgodnionym ze Stroną Samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Rozszerzony zakres kontroli RIO jest obecnie następujący:

„Art. 5. 1. Izby kontrolują gospodarkę finansową, w tym realizację zobowiązań podatkowych oraz zamówienia publiczne podmiotów, o których mowa w art. 1 ust. 2, na podstawie kryterium zgodności z prawem i rzetelności.

2. Kontrola gospodarki finansowej jednostek, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1–6, w zakresie tytułów określonych w art. 72 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.) dokonywana jest także z uwzględnieniem kryterium gospodarności.

3. Kontrola gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego w zakresie zadań administracji rządowej, wykonywanych przez te jednostki na podstawie ustaw lub zawieranych porozumień, dokonywana jest także z uwzględnieniem kryterium celowości.”;

Przepis w takim brzmieniu jest **niezgodny z art. 171 Konstytucji RP**, który stanowi, że:

„1. Działalność samorządu terytorialnego podlega nadzorowi z punktu widzenia legalności.

2. Organami nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego są Prezes Rady Ministrów i wojewodowie, a w zakresie spraw finansowych regionalne izby obrachunkowe.”

Izby kontrolują gospodarkę finansową JST w celu sprawowania nad nimi nadzoru, którego kryterium jest jasno określone w Konstytucji. Prawo do prowadzenia kontroli w szerszym zakresie posiada jedynie Najwyższa Izba Kontroli (art. 203 ust. 2 Konstytucji). Dotychczasowe brzmienie art. 5 ustawy¹ również rozszerzało zakres kontroli RIO, jednak tylko w odniesieniu do zadań zleconych, co jest zgodne z powszechnie przyjętą doktryną.

Nie odnosząc się do merytorycznego znaczenia nowych zapisów, w tym do zakresu osiągniętego kompromisu w stosunku do pierwotnych wniosków poselskich, nie ulega wątpliwości, że ustawa wykracza poza postanowienie art. 171 Konstytucji.

W tej sytuacji – nawiązując do kierunkowych wniosków z naszego spotkania z Panem w dniu 23 maja br. – Strona Samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zwraca się do Pana Prezydenta, jako kluczowego uczestnika procesu legislacyjnego, o skierowanie tej ustawy do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie jej zgodności z Konstytucją (w trybie art.122 ust.3).

Za Stronę Samorządową Komisji Wspólnej

Marek Olszewski
Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP

Zygmunt Frankiewicz
Prezes Związku Miast Polskich

Wojciech Długoborski
Prezes Unii Miasteczek Polskich

Krzysztof Żuk
Wiceprezes Zarządu Unii Metropolii Polskich

Edmund Kaczmarek
Członek Zarządu Związku Powiatów Polskich

Adam Struzik
Wiceprezes Związku Województw RP

¹ „Art. 5. 1. Izby kontrolują gospodarkę finansową, w tym realizację zobowiązań podatkowych oraz zamówienia publiczne podmiotów, o których mowa w art. 1 ust. 2, na podstawie kryterium zgodności z prawem i zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym.

2. Kontrola gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego w zakresie zadań administracji rządowej, wykonywanych przez te jednostki na podstawie ustaw lub zawieranych porozumień, dokonywana jest także z uwzględnieniem kryterium celowości, rzetelności i gospodarności.”